

"NORMALE DÖNMEYE ÇOK İHTİYACIMIZ VAR"

TÜSİAD'ın 18'inci başkanı **EROL BİLECİK**, hiç de kolay olmayan bir dönemde bu koltuğa oturdu. Ajandasında çok sayıda kritik konu var. Makro yapısal reformlar, başkanın odaklanacağı ana başlıklar arasında ilk sırada... "Hem içeride hem dışarıda Türk iş dünyasının kuvvetli ve toplu sesi olmayı sürdüreceğiz" diyen Bilecik, "Ajandamızda, yatırım ortamının iyileştirilmesi, hukuk devleti, AB, dijital dönüşüm, Endüstri 4.0, eğitim ve gençler gibi konular var" diyor. Ardından da önemli bir konuya dikkat çekiyor: "İş dünyasının öncelikleri değişmiş durumda. Hepimiz bir an önce normalleşmeyi, olağan bir iş ajandasına dönmeyi bekliyoruz. Türkiye'nin buna çok ihtiyacı var."

YASEMİN ERDOĞAN • yerdogan@capital.com.tr

FOTOĞRAFLAR: **GÖKHAN ÇELEBİ**

Erol Bilecik, özellikle bilişim sektörünün çok yakından tanıdığı, saygın bir iş insanı. Ocak 2017 itibarıyla yeni ve çok önemli bir şapkası daha oldu. Türkiye'nin en geniş iş örgütü TÜSİAD'ın 18'inci başkanı olarak zor bir görevi üstlendi. Başkanlığının üzerinden tam 100 gün geçtikten sonra Capital'in sorularını yanıtlayan başkanın ajandası kabarık... Yapılacaklar listesinin ilk sırasında "yapısal iktisadi reformlar" bulunuyor. "Ekonomik temellerimizin daha da sağlam olmasını her şeyden çok önemsiyoruz" diyen Başkan için eğitim, dijitalleşme ve AB ise öne çıkacak diğer çalışma alanları olacak.

2016'nın ülke için "siyah bir yıl" olduğunu dile getiren Bilecik, Türkiye'nin hiç hak etmediği günler yaşadığını söylüyor. Siyaset ve gerginliklerle geçen ayların ardından artık iyileştirici bir ortam yaratılması gerektiğini vurgulayan Bilecik, sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Dolayısıyla siyasi iklimden dolayı makro reformlara vakit bulunamayan uzun bir süreç geçti. Artık bunların atlatılıp yatırım ortamını iyileştirici kararların ivedilikle alınması gerekiyor. TÜSİAD olarak buna dönük her türlü çalışmanın içinde olacağız ve katkı vereceğiz."

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik ile siyaset gölgesindeki iş atmosferini, yeni

**BAŞKAN'IN
100 GÜNÜ**

dönemin getireceklerini, global dengelerdeki çarpıcı dönüşümü ve başkanlığında odaklanacağı başlıkları konuştuk:

● Özellikle son birkaç yıldır yıldır TÜSİAD başkanlığı zor bir görev. Bu zor görevi üstlendiğinizde neler hissettiniz? Göreve nasıl hazırlandınız?

■ TÜSİAD başkanlığı inanın her dönemde zor olan bir makam ve sorumluluk. Ben 18'inci başkanım ama önceki her başkana da ayrı ayrı zorlukları sorulmuştur. Bu noktada işlerimi fevkalade kolaylaştıran iki öğeden bahsedebilirim. Öncelikle çok kuvvetli bir yönetim kurulumuz var. Bunun getirdiği ciddi bir rahatlığa ve konfor alanına sahibim.

Diğeri ise en az bunun kadar önemli. TÜSİAD olarak sadece İstanbul ve Ankara'dan oluşmuyoruz. Dünyanın 7 farklı ülkesinde, kendi alanlarında son derece etkin ve yetkin 50-55 profesyonel arkadaşımız olduğu için işimiz çok kolaylaşıyor. Önümde işin zorluklarından çok, "yapılması gerekenler" şeklinde uzayıp giden bir liste var diyebilirim. Dolayısıyla bütün olarak bakınca, bu çok önemli görevi, büyük bir keyif ve onurla yürütmeyi sürdürüyorum.

● Bahsettiğiniz "yapılacaklar listesinde" ilk sırada neler var?

■ TÜSİAD olarak 2017'deki önceliğimizin yapısal iktisadi reformlar olması gerektiğini düşünüyoruz. Zira ekonomik temellerimizin daha da sağlam olmasını her şeyden çok önemsiyoruz. Bunun için makro istikrarı sağlayacak koşulların bir an önce oluşturulması, yapısal reformların ivedilikle hayata geçirilmesi kritik önem taşıyor.

Ancak maalesef 2016'da Türkiye hiç hak etmediği olaylar yaşadı. Çok sıkıntılı ve siyah günler geçirdik. İki seçim ve ardından bir referandum geldi. Dolayısıyla siyasi iklimden dolayı

TÜSİAD'IN 2017 VİZYONU

- 1 2017'deki önceliğimizin yapısal iktisadi reformlar olması gerektiğini düşünüyoruz.
- 2 Türkiye 2016'da hiç hak etmediği olaylar yaşadı. Reformlara uzunca süre vakit bulunamadı.
- 3 Artık yatırım ortamını iyileştirici kararların ivedilikle alınması gerekiyor.
- 4 TÜSİAD'ın önceliği her zamanki gibi küresel rekabette daha güçlü bir Türkiye olacak.
- 5 Hukuk devleti, dijitalleşme, AB, yatırım ortamı, gençlik ve eğitimdeki çalışmalar sürecektir.
- 6 Hem içeride hem dışarıda Türk iş dünyasının kuvvetli ve toplu sesi olmayı sürdüreceğiz.
- 7 AB'ye üyelik, temel gündemimizdir. Hedefimiz bundan ödün vermemek.
- 8 BORGİP ile KOBİ'lerin büyümesini desteklemeye devam edeceğiz.
- 9 Gençlerimizi soru sormaya, dünyayı kavramaya teşvik edici çalışmalar yapacağız.
- 10 Bu dönemde hizmetler ve dijital dönüşüme biraz daha yöneleceğiz.

makro reformlara vakit bulunamayan uzun bir süreç geçti. Artık tüm bunların atlatılıp yatırım ortamını iyileştirici kararların ivedilikle alınması gerekiyor.

Biz de TÜSİAD olarak buna dönük her türlü çalışmanın içinde olacağız ve katkı vereceğiz. TÜSİAD'ın temel önceliği her zaman küresel

TÜSİAD'IN 3 YENİ GÜNDEMİ

AB VAZGEÇİLMEZ

AB üyelik süreci, Türkiye açısından temel öncelikler ve TÜSİAD'ın da temel gündem maddesidir. Doğal olarak hedefimiz tam üyelik perspektifinden ödün vermemek. Bu kesinlikle sırt çevirmememiz gereken, vazgeçme lüksümüzün olmadığı bir mesele.

EĞİTİM ÖNCELİK

Ülkemizin geleceği, gençlerimizin eğitiminin kalitesine, düşünce özgürlüğüne, yenilikçiliğine bağlı. Gençlerimizi soru sormaya, araştırmaya, dünyayı kavramaya teşvik etmeliyiz. Tek dileğimiz daha fazla soru soran, daha fazla sorgulayan gençlerin yetişmesi. "Neden inovasyon yapamıyoruz" sorusunun yanıtını tam da buralarda aramalıyız.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM

TÜSİAD olarak konuştuğumuz tüm eksenlerde işin dijital boyutu öne çıkıyor. Örneğin bankacılık veya ekonomi araştırmaları yuvarlak masamızda bile en çok konuştuğumuz konu dijital dönüşüm olmaya başladı. Şirketleri konuşurken, perakendeyi konuşurken, eğitimi konuşurken, sonuç dijital dönüşüme bağlanıyor.

rekabette daha güçlü bir Türkiye oldu. Bu doğrultuda hukuk devleti, dijital dönüşüm, AB, yatırım ortamı, gençlik ve eğitim gibi alanlardaki çalışmalarımız, önümüzdeki dönem de sürecek.

● Başkanlığınızda TÜSİAD'ı nasıl bir yeni dönem bekliyor?

■ TÜSİAD'ın 18'inci başkanı olarak tam 3 ayı geride bıraktım. 100 gün geride kaldı denilebilir. TÜSİAD, her dönemde olduğu gibi benim başkanlığım döneminde de iş dünyasının etki alanında olan her konuyu, misyonu ve vizyonu çerçevesinde çalışmaya, rapor hazırlamaya ve görüş üretmeye devam edecek. Yani hem içeride hem dışarıda Türk iş dünyasının kuvvetli ve toplu sesi olmayı sürdüreceğiz.

Böyle bakınca kısa maddeler halinde odaklanacağımız başlıkları da özetleyebilirim. 2017-2018 dönemi boyunca odaklanacağımız başlıklar arasında yatırım ortamının iyileştirilmesi, hukuk devleti, AB ve Gümrük Birliği süreci, dijital dönüşüm, Endüstri 4.0, eğitim, sürdürülebilirlik ve gençler var. Bu konuların özellikle üzerinde çok fazla duracağımızı belirtebilirim.

● Dijitalleşme de TÜSİAD'ın önceliklerinden biri. Bilişim sektöründen bir başkan olarak nasıl katkılar yapmayı arzu ediyorsunuz?

■ Öncelikle bilişim sektöründen gelen bir isim olarak, dijital dönüşümü yakalamanın yarattığı rekabet avantajının boyutlarını çok iyi biliyorum. Her iş insanının ana konusu vardır ve bu sayı 2 olamaz. Böyle bakınca bilişim de benim ana konum. Yeni dönemde dünyanın buraya doğru evriliyor olması tabii benim avantajıma diye düşünüyorum.

Tüm ekonomiler, son dönemde bu dönüşümü en önemli gündem maddesi olarak ele alıyor. Dünya Ekonomik Forumu'nun Ocak 2017'de yayınladığı Dijital Dönüşüm Girişimi

(Digital Transformation Initiative) başlıklı raporu, dijitalleşmenin gelecek 10 yılda sanayi ve toplum üzerinde yaklaşık 100 trilyon dolarlık artı bir değer yaratacağını öngörüyor. Dönüşümü yakalamak ve yönetmek adına tüm dünyada ciddi bir rekabet olduğunu da görüyoruz. Tüm sektörlerin iş yapış biçimlerinin değiştiğinin farkındayız. Bu alanda bilinç düzeyi artsa da dijitalleşme endeksinde henüz yolun başlarında sayılırız.

Bilişim sektörünün dinamizmine alışık biriyim. Dolayısıyla son derece iyimserim.

Benim başkanlık dönemime özgü olarak

şunu yapabilir miyiz diye düşünüyorum: Siyasi otoritenin dijitalleşme politikasına bakış anlamında bir eksikliği olduğunu düşünmüyoruz. Ama liderlik ve muhataplık konusunda bir eksiklik olabilir. Bu dönemde, bu konunun A'dan Z'ye liderliğini yapabilecek bir kamu mekanizmasının kurulması çok önemli. Önemli görevlerimizden biri bu olacak.

● Kamu otoritesinden bahsetmişken hükümetin son dönemde öne çıkan teşvik uygulamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

■ Teşvik paketlerini olumlu buluyoruz. Özellikle teknoloji odaklı yatırımlara, Ar-Ge ve inovasyona yönelik teşvikler iş dünyasının 21'inci yüzyıl dinamiklerine uyabilmesi için çok önemli. Burada bütün mesele, yapılan teşviklerin sektörel etkileşimlerini de hesaba katan etki analizlerinin yapılması ve teşviklerin en etkili alanlarda sağlanması.

TÜSİAD, bölgesel eşitsizliklerin giderilmesini de çok önemsiyor. Güneydoğu için son dönemde çok önemli yeni teşvik ve paketler hazırlandı. Bu kapsamda görece az gelişmiş olduğu tespit edilen, toplam 23 ilimizi kapsayan bölgelerde yatırımların desteklenmesi için başlatılan Cazibe Merkezleri Programı'nı yakından takip ediyoruz.

● Borç yapılandırması ve varlık barışı gibi uygulamalara TÜSİAD'ın bakışı nasıl?

■ TÜSİAD olarak bu uygulamalara karşı ol-

"İŞ DÜNYASI GENÇLERE EL UZATMALI"

KAZAN-KAZAN PROJESİ

Türkiye'nin rekabet gücünü artırmanın yolu gençlere yatırım yapmaktan geçiyor. Onlardaki sorgulama dürtüsünü ve merakı araştırmaya, yaratıcılığı inovasyona, ataklığı ise girişime dönüştürmemiz gerekiyor. İşte tam da bu yüzden 2015'te Gençlik Platformu'nun temellerini attık. Gençlerimiz iş dünyası liderlerinin deneyimlerinden faydalaniyor. Bizler de onların yenilikçi, yaratıcı fikirlerinden beslenme fırsatı yakalıyoruz. Karşılıklı kazan-kazan durumu söz konusu.

BU GENÇLİKTE İŞ VAR!

"Bu Gençlikte İş Var!" yarışmamızın yeri ise çok özel. Bu yarışmayı ortaya koyarken çok temel bir yaklaşımımız vardı. Gençlere yenilikçi düşünmeyi daha fazla aşılamak, inovatif projelerin ortaya konması cesaretini daha fazla vermektir. Temel hedefimiz gençlere, iş fikirlerini hayata geçirmelerini kolaylaştıracak kapılar açmaktır.

REKOR BAŞVURU

2011'de Ankara'da iki üniversitede pilot proje olarak başlattığımız yarışma, bugün ülke çapında 73 il ve 152 üniversiteden 3 bin 700'ü aşkın gencin başvurduğu, binlercesinin takip ettiği bir organizasyona dönüştü. Bu bağlamda başta BASF, Mazars Denge, Gittigidiyor, Özyeğin Üniversitesi, UBS, Allianz ve IBM olmak üzere tüm sponsorlarımıza ve projeyi her etabında destekleyen girişimcilik ekosistemindeki paydaşlarımıza çok teşekkür ederiz. Düşünen ve üreten girişimci gençlerimize el uzatmamız gerekiyor.

duğumuzu pek çok kez belirttik. Vergi affı veya varlık barışı gibi uygulamalar kısa vadede belki vergisini ödemeyen ya da geciktiren kesimi rahatlatıyor, ancak aynı zamanda rekabet ortamını bozarak vergisini zamanında ödeyen kesimi dezavantajlı duruma düşürüyor.

Ayrıca sıkça böyle düzenlemeler bir alışkanlık etkisi yapıyor. "Nasıl olsa af çıkar" gibi bir bakış açısının yerleşmesine asla izin vermemek gerekir.

● Peki iş dünyasının farklı kesimlerinden destek bulan "istihdam seferberliği" konusuna TÜSİAD'ın yaklaşımı nasıl?

■ İşsizlik Türkiye için her zaman çok önemli bir sorun oldu. İşsizlik oranı 2009 krizinden bu yana ilk defa yüzde 12'yi geçti. Genç işsizliği maalesef yüzde 22,5 düzeyine ulaştı. Hükümet tarafından açıklanan istihdam teşvikleri gibi tedbirler istihdam alanındaki daralmanın etkisini bir miktar hafifletecektir. Türk iş insanının

istihdama katkı bazında yapılan kampanyalara sağduyulu yaklaşacağını, kayıtsız kalmayacağını düşünüyorum.

Ama TÜSİAD olarak bu anlamda bir çağrımız söz konusu değil. Ben şahsen böyle kısa vadeli atmosferlerde değil, uzun vadeli kararlar alınmasını çok daha değerli buluyorum. İşsizlikle mücadelede, yatırımlar ve büyümenin yanında iş gücü piyasasının etkinliğini sağlayacak reformlar büyük önem taşıyor.

Özetle bu meselelere uzun vadeli bakılması gerektiğini düşünüyorum. Net olan bir şey var ki ekonominiz yüzde 2-2,5 büyürken istihdam problemini tam anlamıyla çözemezsiniz. İstihdam sorununun çözümü ancak uzun vadeli po-

"BATI'DAN DOĞU'YA DESTEK"

ANLAMLI İŞ BİRLİĞİ

TÜSİAD çok uzun yıllardır Anadolu ile iç içe. Üyelerimizin Anadolu'nun her yerinde pek çok yatırım mevcut. 1990'lı yılların ortasında Anadolu'daki SİAD'ların oluşturduğu SİAD Platformu'na ve 2004'te TÜRKONFED çatısı altında konfederasyonlaşma çalışmalarına büyük destek verdik. Bu iş birliğimiz hala devam ediyor. Örneğin beni de şahsen çok heyecanlandıran çalışma konularımızdan birisi Bölgelerarası Ortak Girişim Projesi (BORGİP). Bölgeler arası kalkınma farklılıklarını ve uçurumu düzenlemeyi amaçlayan bir proje.

MENTORLU SİSTEM

BORGİP, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindekiler olmak üzere Anadolu'daki KOBİ'lerin büyümesini desteklemeyi amaçlıyor. KOBİ'lerin büyütülmesinde yönetim uygulamaları, teknoloji, İK gibi farklı alanlarda ihtiyaç duydukları destekleri, mentorlarımız ve oluşturduğumuz platformla sağlamaya çalışıyoruz. Kendi içimizdeki üyeler veya çalışma gruplarındaki arkadaşlarımızı bir mentor olarak atıyoruz. Az gelişmiş bölgelerimizdeki KOBİ işletmelerine önemli fikri katkılarda bulunmalarını destekliyoruz. Bunlar tamamen fikri katkılar ve hakikaten önemli bir proje.

litikalara ve tabii ki ekonomik büyümenin sağlanmasına bağlı.

● Türkiye, bu yıl sizce ne kadar büyür?

■ TÜSİAD olarak büyüme öngörümüz yüzde 2,5-3 düzeyinde. Ama gönlümüzden asıl geçen en az yüzde 5'lerde, hatta 6,5-7 düzeyinde büyüyen bir ekonomi olmamız.

● Son 2 yıl Türkiye için çok fazla siyasetin gölgesinde geçti. 16 Nisan'daki referandumun ardından Türkiye yeni bir döneme girdi. Bu iklim iş dünyasını, nasıl etkiliyor?

■ Bu soruyu iş insanı şapkamla yanıtlamak isterim. Bugün bir iş insanına sorduğunuzda, gününü meşgul eden çok temel kavramlar vardır. Enflasyona bakarız, finansmana ulaşma imkanlarına bakarız, dövizde bakarız. Ama inanın son günlerde iş insanlarımız, bu sorulardan çok "iyi haberler" alabileceği, kutuplaşmanın olmayacağı bir atmosfere bakıyor.

Şu anda iş dünyasının öncelikleri hakikaten yer değiştirmiş durumda. Umuyorum ki önümüzdeki günlerde hızla normalleşme sürecine girer ve olağan bir iş ajandasına dönebiliriz. Çünkü, Türkiye'nin buna daha çok ihtiyacı var. Hiçbir iş insanı, sanki ülkenin ortadan ikiye bölünmüşlüğü gibi yapıları görmek istemez.

● Bu durum sadece Türkiye için de geçerli değil gibi. Genel olarak dünya da yeni bir döneme girdi. Nasıl bir dünyaya doğru gidiyoruz?

■ Kesinlikle haklısınız. ABD'de Trump, İngiltere'de Brexit, Hollanda seçimleri... Müttehiş bir küresel değişimin de içindeyiz. Sorunun özünde, ekonomilerin küreselleşen yapısıyla siyasetin ulusal ve yerel yapıları arasındaki uyumsuzluk var. Bu alandaki eksiklik de kendisini popülist karşı tepki olarak gösteriyor.

Bu sorunun geçici değil yapısal olduğunu ve çözümün de yerel ve ulusal değil, küresel işbirliğiyle olacağını öngörmemiz gerek. Dünya sanki 40-50 yıl öncekine benzer bir dönemeğe gibi görünüyor. Umarız tarihten doğru dersler çıkarılmıştır.

● Peki Türkiye bu yeni dönemeğe nasıl bir rol almalı? Nerede konumlanmalı?

■ Türkiye olarak kendi yeteneklerimizi masanın üzerine daha fazla koymak zorundayız. Çok şanslı yönlerimiz olduğu gibi dezavantajlı noktalarımız da var. Çok özetle şunu diyebilirim: Demokrasi, hukuk ve özgürlükler toplumu olarak konumlanmamız, küresel rekabetteki gücümüzü koruma ve artırma adına tek geçerli yol. Milli menfaatlerimiz de bu yolu takip etmemizi gerektiriyor. Asya dinamizminde ve AB sürecinde ilerleyen bir Avrasya merkezi olmak bu açıdan en faydalı formül olabilir. **C**